

СУБ'ЄКТНИЙ СКЛАД ПРАВОВІДНОСИН ІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

THE SUBJECT COMPOSITION OF LEGAL RELATIONS ON THE IMPLEMENTATION OF GENDER POLICY IN UKRAINE

Кравченко О.С., здобувач

Науково-дослідний інститут публічного права

У статті досліджено суб'єктний склад правовідносин із реалізації гендерної політики в Україні. Вказано, що сьогодні забезпечення рівних прав в Україні реалізується шляхом проведення гендерної політики відповідно до прийнятих планів, програм та концепцій у різноманітних сферах суспільного життя нашої держави. Реалізація такої політики здійснюється за рахунок оптимального розподілу обов'язків між суб'єктами, які наділені відповідними повноваженнями щодо вжиття заходів стосовно недопущення дискримінації, необхідності оперативного реагування на загрозу порушення прав громадян. Україна намагається ефективно вирішувати певні питання шляхом створення певної кількості суб'єктів, наділяючи їх повноваженнями, що викликає потребу окреслити суб'єктний склад правовідносин із реалізації гендерної політики та зрозуміти функціональне навантаження, яке покладено на них державою щодо реалізації гендерної політики в Україні.

Відповідно, на самперед, визначено, що собою являє поняття «суб'єктний склад правовідносин», його сутність та зміст тощо. Варто вказати, що традиційно до суб'єктного складу правовідносин відносять тих, хто бере участь у відповідних правовідносинах, зокрема особу, групу осіб (громадськість), суб'єкта владних повноважень, державу тощо, яким належить активна роль в процесі реалізації правовідносин, які у нашому випадку складаються у сфері гендерної політики.

Запропоновано в якості суб'єкта правовідносин із реалізації гендерної політики розглядати суб'єктів публічної адміністрації, оскільки воно не обмежується лише органами виконавчої влади, хоча вони і складають, так би мовити, серцевину публічної адміністрації. На сьогодні окремі функції виконавчої влади здійснюють державні органи, які не відносяться до жодної з гілок влади, органи місцевого самоврядування, державні підприємства, установи та організації і навіть приватні особи – на підставі делегованих повноважень органів державної влади.

Ключові слова: гендер, права людини, гендерна політика, суб'єкт правовідносин.

The article examines the subjective composition of legal relations on the implementation of gender policy in Ukraine. It is indicated that today the provision of equal rights in Ukraine is implemented through the implementation of gender policy in accordance with the adopted plans, programs and concepts in various spheres of public life of our state. The implementation of such a policy is carried out through the optimal distribution of responsibilities between the entities that are vested with the appropriate powers to take measures in relation to prevention of discrimination, the need for a prompt response to the threat of violation of citizens' rights. Ukraine is trying to effectively solve certain issues by creating a certain number of subjects, empowering them, which necessitates the definition of the subject composition of legal relations for the implementation of gender policy and to understand the functional load assigned to them by the state for the implementation of gender policy in Ukraine.

Accordingly, it is determined what the concept of «subjective composition of legal relations», its essence and content, etc., is. It should be noted that traditionally, the subject composition of legal relations includes those who participate in the relevant legal relations, in particular a person, a group of persons (the public), a subject of authority, the state, etc., who play an active role in the process of implementing legal relations, which in our case develop in the field of gender policy.

It is proposed to consider the subjects of public administration as a subject of legal relations for the implementation of gender policy, since it is not limited only to the executive authorities, although they constitute, so to speak, the core of public administration. At present, certain functions of the executive branch are carried out by state bodies that do not belong to any of the branches of power, local self-government bodies, state enterprises, institutions and organizations, and even private individuals – on the basis of delegated powers of public authorities.

Key words: gender, human rights, gender policy, subject of legal relations.

Постановка проблеми. Сьогодні забезпечення рівних прав в Україні реалізується шляхом проведення гендерної політики відповідно до прийнятих планів, програм та концепцій у різноманітних сферах суспільного життя нашої держави. Реалізація такої політики здійснюється за рахунок оптимального розподілу обов'язків між суб'єктами, які наділені відповідними повноваженнями щодо вжиття заходів стосовно недопущення дискримінації, необхідності оперативного реагування на загрозу порушення прав громадян.

Україна намагається ефективно вирішувати певні питання шляхом створення певної кількості суб'єктів, наділяючи їх повноваженнями, що викликає потребу окреслити суб'єктний склад правовідносин із реалізації гендерної політики та зрозуміти функціональне навантаження, яке покладено на них державою щодо реалізації гендерної політики в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наше дослідження має базуватися на дослідженнях таких вчених, як: В.Б. Авер'янов, В.М. Бевзенко, Ю.П. Битяк, М.Ю. Віхляєв, Ю.А. Волкова, І.П. Голосніченко, Я.В. Греца, О.О. Губанов, О.Ю. Дрозд, О.Ю. Дубинський, В.Л. Зьолка, Р.В. Ігонін, Р.А. Калужний, Т.О. Карабін, Т.О. Коломоєць, А.Т. Комзюк, В.І. Курило, А.М. Кучук, Я.В. Лазур, Т.О. Мацелик, Н.Р. Нижник, Д.В. Приймаченко та інших.

Мета статті. Дослідити суб'єктний склад правовідносин із реалізації гендерної політики в Україні.

Виклад основного матеріалу. Відповідно, на самперед, варто визначити, що собою являє поняття «суб'єктний склад правовідносин», його сутність та зміст тощо. Варто вказати, що традиційно до суб'єктного складу правовідносин відносять тих, хто бере участь у відповідних правовідносинах, зокрема особу, групу осіб (громадськість), суб'єкта владних повноважень, державу тощо, яким належить активна роль в процесі реалізації правовідносин, які у нашому випадку складаються у сфері гендерної політики.

Розглядаючи та даючи характеристику згаданим суб'єктам, передусім, слід навести позицію професора В.Б. Авер'янова, який досліджуючи питання співвідношення категорій «особа» та «громадянин» в адміністративному праві дійшов висновку, що вони не є рівнозначними, оскільки громадянство, яке виражає певний стан політико-правової належності людини, мають далеко не всі люди. Інститут громадянства опосередковує відносини держави й особи, оскільки щодо держави особа виступає у специфічній ролі саме її громадянина, а держава, у свою чергу, адресується до неї як до свого громадянина. Саме вказане значною мірою визначає правовий статус людини як суб'єкта адміністративного права. У контексті ж адміністративно-правового статусу приватної фізичної особи, за

певних обставин, допустиме вживання термінів «суб'єкт» і «особа» як тотожних поняттю «громадянин» [1, с. 195]. Поняття «людина» і «особа» відрізняються один від одного не за обсягом, а за змістом, в тому сенсі, що суттєве значення має соціальна природа людини, яку відображає поняття «особа», що вказує на зв'язок людини із соціальними законами її буття [2, с. 92].

Деякі дослідники зазначають, що правовий статус громадянина не може бути елементом, який встановлюється раз і назавжди, він змінюється, та зміцнюється разом із розвитком суспільства і держави, наповнюється новим, більш глибоким і широким змістом, збагачується додатковими рисами, ознаками [3, с. 81-82]. Інші вказують, що правовий статус особи в повному обсязі характеризується сукупністю прав, свобод і обов'язків, якими особа наділяється як суб'єкт правовідносин, що виникають у процесі реалізації норм різних галузей права [4, с. 154].

Заслугує на окрему увагу підхід, який обґрунтовує, що правовий статус, встановлюючи межі можливого і дозволеного поведіння людей, тим самим забезпечує вільну, автономну, суспільно корисну діяльність особистості [4, с. 154]. Разом з тим сформовано й наступне визначення правового статусу – це соціально допустимі та необхідні можливості особи не просто як індивіда, а як громадянина держави, оскільки вони гарантовані авторитетом держави, зміст якого визначає межі діяльності громадянина до інших осіб, колективів, держави, природи, рамки його активної та пасивної життєдіяльності [5, с. 179].

Так само деякі автори констатують, що громадянином в адміністративному праві слід розуміти «особу (людину), яка не перебуває в трудових або державно-службових стосунках з органами управління». Особа не може самостійно наділити себе правами й обов'язками, ставши суб'єктом адміністративного права, таким вона може бути визнана тільки відповідними нормами права [6, с. 90].

Крім того до суб'єктного складу правовідносин із реалізації гендерної політики відноситься такий учасник, як «суб'єкт владних повноважень». Варто вказати, що законодавство України закріплює термін «суб'єкт владних повноважень», під яким розуміється орган державної влади (у тому числі, без статусу юридичної особи), орган, місцевого самоврядування, їх посадова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг (п. 7 ч. 1 ст. 4 КАС України).

Утім Закон України «Про адміністративну процедуру» використовує альтернативний термін – «адміністративний орган», під яким розуміється орган виконавчої влади, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадова особа, інший суб'єкт, який відповідно до закону уповноважений здійснювати функції публічної адміністрації, до яких віднесено надання адміністративних послуг, здійснення інспекційної (контрольної, наглядової) діяльності, вирішення інших справ за заявою особи або за власною ініціативою адміністративного органу (ст. 2 Закону України «Про адміністративну процедуру»). Проте обидва терміни не охоплюють всю палітру органів, до компетенції яких віднесено реалізація гендерної політики в Україні.

Відповідно нами пропонується в якості суб'єкта правовідносин із реалізації гендерної політики розглядати суб'єктів публічної адміністрації, оскільки воно не обмежується лише органами виконавчої влади, хоча вони і складають, так би мовити, серцевину публічної адміністрації. На сьогодні окремі функції виконавчої влади здійснюють державні органи, які не відносяться до жодної з гілок влади, органи місцевого самоврядування, державні підприємства, установи та організації і навіть приватні особи – на підставі делегованих повноважень органів державної влади.

Відповідно, можна виокремити такі види суб'єктів правовідносин із реалізації гендерної політики: органи виконавчої влади; державні органи, які не відносяться до жодної з гілок влади та наділені окремими функціями органів виконавчої влади у сфері реалізації гендерної політики; органи місцевого самоврядування, які здійснюють делеговані повноваження органів виконавчої влади у сфері реалізації гендерної політики; юридичні особи публічного права, які на підставі делегованих повноважень здійснюють окремі функції органів виконавчої влади у сфері реалізації гендерної політики; приватні особи (фізичні особи та юридичні особи приватного права), які на підставі делегованих повноважень здійснюють окремі функції органів виконавчої влади у сфері реалізації гендерної політики.

Варто вказати, що у 2005 році Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» [7], яким було закріплено основні напрями досягнення рівності у правах та визначено компетенцію всіх суб'єктів правовідносин із реалізації гендерної політики.

Статтею 7 цього ж Закону визначено коло органів, установ та організацій, які наділені повноваженнями у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, зокрема: Верховна Рада України; Уповноважений Верховної Ради України з прав людини; Кабінет Міністрів України; спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, визначені в їх складі уповноважені особи (координатори) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; громадські об'єднання. Крім того органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, організації та установи, громадські об'єднання сприяють збалансованому представництву статей в управлінні та прийнятті рішень. Для досягнення мети цього Закону у своїй діяльності вони можуть застосовувати позитивні дії [7].

Отже, національний інституційний механізм реалізації гендерної політики забезпечено роботою таких структур: 1) Верховна Рада України (підкомітет із питань гендерної рівності й недискримінації Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнародних відносин; підкомітет із питань дотримання Україною міжнародних зобов'язань у сфері прав людини та гендерної політики у структурі Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентської співпраці, Міжфракційне депутатське об'єднання «Рівні можливості»); 2) Уповноважений Верховної Ради України з прав людини; 3) Кабінет Міністрів України (Віцепрем'єрміністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції, Урядовий уповноважений із питань гендерної політики, Комісія з питань координації взаємодії органів виконавчої влади із забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків); 4) центральні органи виконавчої влади (уповноважені особи-координатори з гендерних питань, відповідальні структурні підрозділи, радники, консультативно-дорадчі органи); 5) Міністерство соціальної політики (уповноважений орган центральної виконавчої влади щодо формування та реалізації політики); 6) обласні державні адміністрації (уповноважені особи-координатори з гендерних питань, відповідальні структурні підрозділи, радники, консультативно-дорадчі органи); 6) органи місцевого самоврядування; 7) організації громадянського суспільства та їх коаліції, платформи, об'єднання; 8) міжнародні організації [8].

До повноважень Верховної Ради України у сфері реалізації гендерної політики в Україні Законом віднесено, що Верховна Рада України: визначає основні засади гендерної політики держави; застосовує у законодавчій діяль-

ності принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; у межах, передбачених Конституцією України, здійснює парламентський контроль за виконанням законодавчих актів з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: у рамках здійснення контролю за додержанням прав та свобод людини і громадянина здійснює контроль за дотриманням рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; розглядає звернення про випадки дискримінації за ознакою статі та насильства за ознакою статі; у щорічній доповіді висвітлює питання дотримання рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та насильства за ознакою статі [7].

Разом з тим у Верховній Раді України працюють підкомітет із питань гендерної рівності й недискримінації Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономній Республіці Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнародних відносин; підкомітет із питань дотримання Україною міжнародних зобов'язань у сфері прав людини та гендерної політики в структурі Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентської співпраці. Від 2011 р. працює також Міжфракційне депутатське об'єднання «Рівні можливості» задля підтримання гендерної рівності та покращення становища жінок у суспільстві, задля об'єднання зусиль законодавчої, виконавчої влади та громадського сектору щодо захисту прав жінок, задля практичного створення рівних можливостей у громадсько-політичній, культурній діяльності, в отриманні освіти, професії, у праці й винагороді за неї, задля сприяння процесові адаптації законодавства України із захисту прав жінок і створення рівних можливостей до законодавства Європейського Союзу.

У системі органів виконавчої влади вищим органом у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків є Кабінет Міністрів України, чийм розпорядженням від 14.02.2018 № 90-р призначено Урядового уповноваженого з питань гендерної політики, на якого покладено функцію з організації здійснення Кабінетом Міністрів України повноважень у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства [8].

Кабінет Міністрів України: забезпечує проведення єдиної державної політики, спрямованої на досягнення рівних прав та рівних можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства; приймає Національний план дій щодо впровадження гендерної рівності, запобігання та протидії насильству за ознакою статі та забезпечує його виконання; розробляє і реалізовує державні цільові програми щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі; спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади щодо забезпечення гендерної рівності, запобігання та протидії насильству за ознакою статі; організовує підготовку державної доповіді про виконання в Україні Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; враховує принцип гендерної рівності при прийнятті нормативно-правових актів; затверджує порядок проведення гендерно-правової експертизи; здійснює інші повноваження у цій сфері, передбачені законодавством України [7].

2017 року питання координації державної політики у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків віднесено до компетенції Віцепрем'єрміністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 № 784 утворено Комісію з питань координації взаємодії органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, яку очолює Віцепрем'єрміністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції. До її складу входять заступники

міністрів/керівники відомств, що їх призначено уповноваженими особами (координаторами) у відповідних центральних органах виконавчої влади, народні депутати України. До складу цієї комісії не входять представники/ці громадських об'єднань і міжнародних організацій, але їх запрошують для участі в засіданнях Комісії [8].

Суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі, є: спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; органи виконавчої влади, зокрема уповноважені підрозділи органів Національної поліції України, місцеві державні адміністрації (у тому числі їх структурні підрозділи з питань сім'ї, служби у справах дітей, органи управління освітою, органи охорони здоров'я тощо); органи місцевого самоврядування (у тому числі виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад та їх структурні підрозділи з питань сім'ї, служби у справах дітей, органи управління освітою, органи охорони здоров'я тощо); центри з надання безоплатної правничої допомоги; суди; прокуратура; загальні та спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб; громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах [7].

До загальних служб підтримки постраждалих осіб належать заклади та установи, які, у тому числі, надають допомогу постраждалим особам (центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, притулки для дітей, центри соціально-психологічної реабілітації дітей, соціально-реабілітаційні центри (дитячі містечка), центри соціально-психологічної допомоги, територіальні центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг) тощо) [7].

До спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб належать притулки для постраждалих осіб, центри медико-соціальної реабілітації постраждалих осіб, кол-центр з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей, мобільні бригади соціально-психологічної допомоги для постраждалих осіб та осіб, які постраждали від домашнього насильства, а також заклади та установи, призначені виключно для постраждалих осіб та осіб, які постраждали від домашнього насильства [7].

В органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування визначається уповноважена особа (координатор) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі. Виконання обов'язків уповноваженої особи (координатора) покладається на одного із заступників міністра, заступника керівника іншого органу виконавчої влади.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати консультативно-дорадчі органи, призначати радників з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі. З метою здійснення координації діяльності суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі, а також забезпечення здійснення таких заходів у місцевих державних адміністраціях визначаються відповідальні структурні підрозділи, а в сільських, селищних, міських та районних у містах (у разі їх створення) рада - відповідальні виконавчі органи [7].

На Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків покладено такі функціональні обов'язки: контроль дотримання рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у межах здійснення контролю за дотриманням прав та свобод людини і громадянина; розгляд звернень про випадки дискримінації за ознакою статі та насильства за ознакою статі; висвітлення у щорічній доповіді питання дотримання рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та насильства за ознакою статі [8].

Міністерство соціальної політики України в структурі інституційного механізму формування та реалізації гендерної політики виконує роль спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Відповідно до статті 12 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», формування та реалізацію гендерної політики в регіональних (обласних) державних адміністраціях та в органах місцевого самоврядування забезпечує діяльність уповноважених осіб (координаторів/ок); радників/ць із гендерних питань; консультативно-дорадчих органів; відповідальних структурних підрозділів [8].

Визначення на найближчі роки значної кількості завдань у сфері державної політики забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків вимагає скоординованої діяльності органів влади, місцевого самоврядування, міжнародних і громадських організацій на всіх рівнях, що потребує значного посилення діяльності Консультативно-дорадчих органів (КДО). Діяльність КДО унормовано постановою Кабінету Міністрів України від 05 вересня 2007 року № 1087 «Про консультативно-дорадчий орган з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми».

Центри з надання безоплатної правничої допомоги забезпечують надання безоплатної правничої допомоги постраждалим особам у порядку, встановленому Законом України «Про безоплатну правничу допомогу», у тому числі на базі загальних та спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб [7].

Важливу роль у забезпеченні прав жінок і гендерної рівності виконують платформи організацій громадянського суспільства, ради гендерної рівності та розширення можливостей жінок, потужний жіночий феміністичний рух. Майже в кожному регіоні є громадські організації, що працюють у сферах захисту прав жінок, дітей, протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, тощо. На сучасному етапі в Україні зареєстровано та діє чисельні громадські організації, серед яких доцільно навести: «Амбасада жінок України», «Всеукраїнське об'єднання жінок-депутатів», «Відкрите суспільство», «Гендерний центр «Крона»», «Ділові українські жінки», «Ла-Страда Україна» тощо.

За підтримки Українського жіночого фонду в більшості областей діють або перебувають на стадії створення коаліції «Жінки, мир, безпека», до складу яких залучають представників сектору безпеки й оборони, представників військових адміністрацій, що є додатковим ресурсом і важелем впливу у вирішенні нагальних питань в умовах війни [8].

Згідно Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», громадські об'єднання

та іноземні неурядові організації можуть брати участь у розробці рішень, що приймаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з питань гендерної рівності, запобігання та протидії насильству за ознакою статі; брати участь у реалізації загальнодержавних та регіональних програм; делегувати своїх представників до складу консультативно-дорадчих органів, що створюються при органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування; проводити моніторинг з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі; здійснювати іншу діяльність відповідно до свого статусу та законодавства України щодо забезпечення гендерної рівності, запобігання та протидії насильству за ознакою статі [7].

У серпні 2019 року за ініціативи Урядової уповноваженої з питань гендерної політики Катерини Левченко засновано Національну платформу «Рівні права та можливості». Її учасницями/ками стали активістки жіночих та інших організацій, які займаються питаннями гендерної рівності, поділяють цінності рівності, інклюзивності, верховенства права. Станом на кінець 2022 року Платформа налічує більше 50 учасників та учасниць. Головною метою створення Платформи є забезпечення участі громадянського суспільства у процесі формування та реалізації державної гендерної політики у всіх секторах і сферах на національному та місцевому рівнях через налагоджену комунікацію з Апаратом Урядового уповноваженого з гендерної політики [8].

Висновки. Варто вказати, що консультативно-дорадчі функції надано: 1) Міжвідомчій раді з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї та протидії торгівлі людьми; 2) Департаменту гуманітарної та соціальної політики та 3) Експертній раді з питань недискримінації та гендерної рівності при Представникові Уповноваженого ВРУ з прав людини з питань недискримінації та гендерної рівності.

Інформаційно-наглядними функціями наділено: 1) Експертну раду з питань дискримінації за ознаками статі; 2) Міжвідомчу раду з питань з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї та протидії торгівлі людьми; 3) Управління моніторингу рівних прав і свобод; 4) Уповноваженому ВРУ з прав людини; 5) Громадські ради з гендерних питань тощо.

Контрольні функції надав: 1) Управління моніторингу рівних прав і свобод; 2) Представникові Уповноваженого з дотримання рівних прав і свобод. Координаційні функції надано: 1) Департаменту гуманітарної та соціальної політики; 2) Урядовому уповноваженому з питань гендерної політики; 3) Департаменту сімейної, гендерної політики та протидії торгівлі людьми; 4) Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтергації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право України. Академічний курс : підруч. : у 2 т. голова редкол.: В. Б. Авер'янов. К. : Видавництво «Юридична думка», 2004. Т. 1. Загальна частина. 584 с.
2. Ермоленко Д. О. Правовий статус людини і громадянина в Україні як соціальній державі : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Харків, 2002. 175 с.
3. Павленко П. І. Правовий статус службовців органів внутрішніх справ (проблеми загальної теорії) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Донецьк, 2003. 164 с.
4. Колодій А. М. Принципи права України. К. : Юрінком Інтер, 1998. 206 с.
5. Бояринцева М. А. Адміністративно-правовий статус громадянина України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2005. 213 с.
6. Мацелик Т. О. Адміністративна правосуб'єктність як онтологічна здатність особи бути суб'єктом адміністративного права. *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2011. Вип. 597. С. 90–94.
7. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
8. Порадник для гендерних радників та радниць URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/18%20-%20Department/18%20-%20PDF/2023/25.08.2023/poradnik-dlya-radnikov-1-1.pdf>